

23.1.2024

NÁVRH STANOVISKA

Výboru pre rybárstvo

pre Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín

k návrhu rozhodnutia Rady o uzavretí Dohody v rámci Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve o ochrane a udržateľnom využívaní morskej biodiverzity v oblastiach mimo vnútroštátnej právomoci v mene Európskej únie
(COM(2023)580 – C9-xxxx/20xx – 2023/0353(NLE))

Spravodajca výboru požiadaného o stanovisko: Predrag Fred Matić

PA_Leg_Consent

STRUČNÉ ODÔVODNENIE

Kontext návrhu

Európska únia sa aktívne venuje riešeniu ochrany a udržateľného využívania morskej biodiverzity v oblastiach mimo vnútroštátnej právomoci prostredníctvom Dohody v rámci Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve známej ako „dohoda o morskej biodiverzite v oblastiach mimo vnútroštátnej právomoci“.

Príslušný postup sa začal v roku 2004. EÚ uskutočnila v rokoch 2016 až 2023 na základe poverenia Rady rokovania, ktoré viedli k prijatiu dohody o morskej biodiverzite v oblastiach mimo vnútroštátnej právomoci 19. júna 2023. EÚ podpísala túto kľúčovú dohodu 20. septembra 2023.

Dohoda o morskej biodiverzite v oblastiach mimo vnútroštátnej právomoci je zameraná na ochranu a udržateľné využívanie morskej biodiverzity v takmer dvoch tretinách svetových oceánov, a tým prispieva k zdravšiemu morskému prostrediu a zachovaniu dlhodobej ziskovosti odvetvia rybníctva. Riešia sa v nej morské genetické zdroje, spoločné využívanie prínosov, nástroje riadenia na základe oblastí, posudzovanie vplyvov na životné prostredie a budovanie kapacít.

Táto dohoda je pre EÚ treťou vykonávacou dohodou v rámci Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve a dohovor modernizuje tak, aby zodpovedal vývoju v oblasti morskej biodiverzity od roku 1982. Podporuje Agendu OSN 2030 pre udržateľný rozvoj, a najmä cieľ 14, a prispieva k cieľu globálneho rámca pre biodiverzitu, ktorým je ochrániť do roku 2030 30 % svetovej pôdy a oceánov. Okrem toho pomáha pri vykonávaní Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy a Parížskej dohody, čím zdôrazňuje súčinnosť pri riešení globálnych výziev.

Obsah návrhu

Dohoda o morskej biodiverzite v oblastiach mimo vnútroštátnej právomoci rieši výzvy, ktoré predstavujú približne dve tretiny svetových oceánov v kolektívnom vlastníctve, nie však vo vlastníctve jednotlivých konkrétnych subjektov. Tento globálny spoločný statok sa chráni prostredníctvom záväzných a dobrovoľných opatrení, pričom dôraz sa kladie na lepšiu spoluprácu a koordináciu medzi zainteresovanými stranami. Jej cieľom je bojovať proti strate biodiverzity, degradácii ekosystémov a vplyvom zmeny klímy na morské ekosystémy v oblastiach mimo vnútroštátnej právomoci. Rieši otázky, ako sú otepľovanie a odkysličovanie, okysľovanie, znečisťovanie (vrátane znečisťovania plastmi) a neudržateľné využívanie oceánov.

V dohode sa ďalej zdôrazňuje presadzovanie globálneho vedeckého výskumu, zabezpečenie kompatibility s existujúcimi povinnosťami zainteresovaných strán a riešenie nerovností, najmä v prípade rozvojových krajín. Jej cieľom je zvýšiť spoluprácu medzi regionálnymi námornými organizáciami a regionálnymi organizáciami pre riadenie rybníctva.

Dohoda má tiež zosúladiť Dohovor Organizácie Spojených národov o morskom práve so súčasnými otázkami a presadzovať udržateľné postupy v celosvetovom meradle.

Stanovisko spravodajcu

Spravodajca oceňuje včasné a účinné opatrenia, na ktorých sa dohodlo na piatom zasadnutí medzivládnej konferencie. Zastáva názor, že medzinárodný právne záväzný nástroj predstavuje kľúčový krok vpred pri riešení zložitých výziev, ktorým čelia morské ekosystémy v celosvetovom meradle. Zdravé morské prostredie so zdravými populáciami rýb a bohatou biodiverzitou má zásadný význam pre zabezpečenie prosperujúcej budúcnosti rybárskych komunít.

Spravodajca víta rýchlu transpozíciu dohodnutých všeobecných povinností stanovených v dohode, ktorými sa zabezpečí účinné vykonávanie opatrení na podporu súdržnosti a koordinácie bez toho, aby sa oslabil existujúce nástroje, rámce alebo práca globálnych, regionálnych, subregionálnych a odvetvových orgánov. Tento záväzok týkajúci sa zosúladenia a spolupráce je nevyhnutný pre úspech dohody a jej hlavného cieľa, ktorým je chrániť a udržateľne využívať morskú biodiverzitu v oblastiach mimo vnútroštátnej právomoci.

Napokon, spravodajca podporuje dohodu v rámci Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve a schvaľuje jej rýchle prijatie, pričom zdôrazňuje význam spolupráce pri ochrane zdravia a odolnosti morských ekosystémov v oblastiach mimo vnútroštátnej právomoci.

*****

Výbor pre rybárstvo vyzýva Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín, aby ako gestorský výbor odporučil schválenie návrhu rozhodnutia Rady o uzavretí Dohody v rámci Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve o ochrane a udržateľnom využívaní morskej biodiverzity v oblastiach mimo vnútroštátnej právomoci v mene Európskej únie.